

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่กรอบการทำวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการวิจัย จึงนำเสนอตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. การวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

2.3 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

2.4 รูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

2.5 กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยในชั้นเรียน

2.7 บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2. การบริหารการศึกษา หมายถึง การจัดการควบคุม อำนวยความสะดวกในการดำเนินการกิจของโรงเรียนทุกอย่าง เช่น การเรียนการสอน งานธุรการต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้การบริหารการศึกษามุ่งบรรลุวัตถุประสงค์

จากแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับความหมายของการบริการการศึกษาของนักการศึกษาสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาคือการดำเนินงานโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์และการจัดการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายประสงค์ของการพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและสังคม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเปรียบเสมือนหัวใจของหน่วยงาน นับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญในสถานศึกษาโดยเฉพาะในยุคปฏิรูปการศึกษา จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีความรับผิดชอบสูงตามบทบาทภาระหน้าที่ ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องใช้ความเป็นผู้นำจึงจะนำพาองค์กรสู่จุดมุ่งหมายโดยใช้หลักการบริการและการใช้เหตุผล เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวิวัฒนาการในยุคโลกไร้พรมแดนในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของโรงเรียน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ และภารกิจที่รับผิดชอบในด้านการบริหารงาน

วันทนา เมืองจันทร์ (2543 : 11-15) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

1. บทบาทผู้บริหารในฐานะผู้นำ ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีอุดมการณ์ในการทำงานรู้วิธีนำเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการศึกษามาใช้พัฒนาการเรียนการสอน เป็นผู้นำทางวิชาการ
2. บทบาทในด้านดำเนินการ ผู้บริหารจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จัดให้มีระบบสารสนเทศ การนิเทศภายใน ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาผลงาน
3. บทบาทในการปรับปรุงเสริมแต่งให้ก้าวหน้า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารทุกคน จะมีคุณธรรมประจำใจ ใจกว้าง ใจดี ใจเย็น ยิ้มแย้ม แจ่มใส เปิดโอกาสและสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ผู้บริหารจะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานทุกด้านรวมทั้งจัดข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการทำงานให้หมดไป

4. บทบาทในฐานะนักพูด ที่มีศิลป์ และนักฟังที่ดีผู้บริหารจะต้องมีทักษะในการพูดเพื่อประสาน การพูดเพื่อให้ความรู้ การบรรยาย การสอน การนิเทศ การให้คำปรึกษาการแนะนำการแก้ปัญหา รวมทั้งทักษะการพูดเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การพูดเพื่อกำกับ ติดตามประเมินผลการทำงานและจะต้องฝึกการเป็นนักฟังที่ดี
5. บทบาทในฐานะผู้เข้าสังคมได้ดี ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ จะเข้าสังคมกับบุคลากร ครู อาจารย์ นักเรียน ประชาชน และชุมชนตลอดจนผู้นำทางศาสนา ได้อย่างเหมาะสม
6. บทบาทในการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ร่วมงาน ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้ให้ตลอดตั้งแต่ให้ความรัก ความหวังดี ความมีเมตตากรุณา ความห่วงใยต่อสวัสดิภาพของบุคลากรในหน่วยงาน รวมทั้งให้เกียรติ ยกย่อง ทั้งด้านความรู้ ความชำนาญต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา
7. บทบาทในการสร้างศรัทธาค่านิยม บทบาทนี้เกี่ยวข้องกับการอุทิศเวลาให้แก่ราชการ เป็นผู้บุกเบิกและเริ่มงานใหม่ๆ สามารถทำงานได้ทุกเรื่องจนประสบความสำเร็จและการรู้จักใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉพาะการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนรอบข้าง โดยยึดคุณธรรมประจําใจ พร้อมสร้างค่านิยมขององค์กรให้คณะครู อาจารย์ บุคลากรในโรงเรียน
8. บทบาทนักริเริ่มและสร้างสรรค์ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จส่วนมากจะเป็นนักริเริ่มและสร้างสรรค์ เพียรพยายามสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แก่ การสนับสนุนและการส่งเสริมสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา ตลอดจนสร้างสรรค์รูปแบบการจัดการบริหารการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
9. บทบาทในการเป็นนักเปลี่ยนแปลงและพัฒนา บทบาทผู้บริหารจะต้องใช้ความอดทนใช้จิตวิทยาสูงในการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของบุคลากร โดยการเอื้ออำนวยต่อการทำงาน รวมทั้งการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การบริหาร
10. บทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จเป็นบุคคลที่มองการณ์ไกล กล้าเสี่ยงเพื่อความเจริญ และเอาชนะอุปสรรค เพื่อพัฒนาสถานศึกษาโดยอาศัยความลับไว ความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวไกล นำหน้าอยู่ตลอดเวลา

เฮนรี มินสเบิร์ก (Henry Mintzberg, 1998 : 452 ; อ้างถึงใน ธงชัย สันติวงษ์. 2543 : 76-77) ได้เสนอแนวทางในการกำหนดบทบาท 10 ประการของนักบริหาร ซึ่งแยกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. บทบาทในการติดต่อกับบุคคลอื่น
 - 1.1 เป็นตัวแทนของกิจการ
 - 1.2 เป็นผู้นำ
 - 1.3 เป็นผู้ประสานกับฝ่ายอื่น
2. บทบาทในการสื่อข้อมูล
 - 2.1 เป็นผู้คอยติดตามข้อมูล
 - 2.2 เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูล
 - 2.3 การเป็นโฆษก
3. บทบาทในการตัดสินใจ
 - 3.1 การเป็นผู้ประกอบการ
 - 3.2 เป็นผู้แก้ไขปัญหายุ่งยาก
 - 3.3 เป็นผู้แบ่งสรรทรัพยากร
 - 3.4 เป็นผู้เจรจาต่อรอง

จากแนวความคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสรุปได้ว่า ผู้บริหารในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.3 ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในองค์กรระดับใดก็ตามจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และการให้บริการสาธารณะอย่างเต็มความสามารถ มีวิธีที่จะกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กร ได้ใช้ศักยภาพที่ดีในการทำงานให้เกิดผลสูงสุด สร้างพันธมิตรทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตลอดจนมีทักษะในการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดภายใต้การเปลี่ยนแปลง ผู้นำจึงถือว่ามีบทบาทภาระหน้าที่ที่สำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวสู่การปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทภาระหน้าที่โดยเน้นการเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม ซึ่งต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพและเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์

สุพล วังสินธ์ (2545 : 33) ปัจจัยหลายประการที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จโดยเฉพาะผู้บริหารต้องมีบทบาทภาระหน้าที่ความเป็นผู้นำสูง ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
2. มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ใช้หลักและเหตุผลในการบริหารงาน
3. มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น
4. ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด
5. ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษา

6. มีศักยภาพในการจัดการระบบบริหารของโรงเรียน โดยนำระบบคุณธรรมมาใช้ในโรงเรียน

7. สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูมีกำลังใจที่จะเป็น ครูดี ครูเก่งและครูที่ปรึกษา
สุริยะ วิริยะสวัสดิ์ (2540 : 75) กล่าวไว้ว่าบทบาทภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ยืดหยุ่น ปรับแก้ เมื่อมีสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. มีวิสัยทัศน์และความรู้ที่ทันสมัย
3. มุ่งความเป็นมนุษยนิยม
4. สร้างความท้าทายให้เกิดกับผลงานของตนเอง
5. ยอมรับความขัดแย้งว่าเป็นที่มาของการเกิดปัญหาและการแก้ปัญหา
6. ยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย
7. ใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว
8. กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและมีความคิดริเริ่ม
9. มุ่งงาน
10. มุ่งผลงานที่ดีมากกว่าปริมาณผลงาน
11. ถือว่าบางครั้งต้องเสี่ยงเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า
12. มีการสื่อสารในทุกระดับและข้างเคียง
13. ตระหนักถึงคุณภาพขององค์กร
14. ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง จิตใจสมบูรณ์
15. ให้ความเวลาที่จะรักคนอื่น และได้รับความรักจากคนอื่น

2. การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เพื่อสืบค้นให้ได้สาเหตุของปัญหา แล้วหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาที่เชื่อถือได้ เช่น การสังเกต จดบันทึก และวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” ไว้สอดคล้องใกล้เคียงกันดังนี้

ชัยพจน์ รักราม (2538 : 37) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการศึกษาค้นคว้า ที่เกี่ยวข้องกับเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนทั้งในส่วนหลักสูตร วิธีการสอน การจัดกิจกรรม สื่อแบบฝึก รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

พร้อมพรรณ อุคมสิน (2542 : 15) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยอย่างหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้ซึ่งแสวงหาความรู้หรือข้อมูลเพื่อแก้ปัญหาในเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิยม (2540 : 20) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่จะหาความจริงเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน โดยครูผู้วิจัย และใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ภาวณี ศรีสุขวัฒนานนท์ (2535 : 101-115) อัจฉรา สระวาสี (2540 : 15-17) และประวีต เอรารวรรณ์ (2542 : 23) ได้ให้ความหมายสอดคล้องกันว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) หรืออาจเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียน (Classroom Action Research) โดยการวิจัยปฏิบัติการ เป็นการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงานมุ่งศึกษาและทำความเข้าใจในงานหรือกิจกรรมในหน้าที่เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ส่วนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าของครู ซึ่งจัดว่า

เป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา (Problem Solving) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือกิจกรรมนักเรียนและคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน จากความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การศึกษาค้นคว้าและแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียนใน บริบทของชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้วิจัยโดยใช้ผลงานเพื่อจะส่งผลการจัดการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้น

2.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติเป็นสิ่งที่จะทำให้ผลดีแก่ผู้เรียนมากกว่าการที่ครูแก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนตามผลการวิจัยของผู้อื่น เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ครูจึงย่อมรู้ธรรมชาติ ภูมิหลังและ สภาพแวดล้อมของผู้เรียนของตนดีกว่าผู้อื่น แต่ครูก็ต้องพยายามศึกษา ค้นคว้าหาแนวทางการ แก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ผู้อื่นทำวิจัยไว้ เพื่อนำมาเป็นฐานความคิดในการปรับนำไปใช้ให้ เหมาะสมกับผู้เรียนของตนและจะได้รู้ถึงข้อควรระวังที่ผู้วิจัยคนก่อนได้นำเสนอไว้ เพื่อป้องกัน ความผิดพลาดซ้ำรอยเดิม รวมทั้งควรปรึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ภายใน โรงเรียน หรือบุคคลภายนอกเพื่อปรับแนวคิดและประสบการณ์เหล่านั้น มาใช้เป็นแนวทางที่ นำมาใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนได้อย่างมั่นใจต่อไป

การวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ที่แปลกแยกไปจากการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของครู โดยทั่วไปและไม่ใช่เรื่องที่ยู่ยากเกินความสามารถของครู แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง การวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่ใช่การวิจัยที่ทำเพียงครั้งเดียว แต่ควรทำอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติของ งานในหน้าที่ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนของครู สุวัฒน์ สุวรรณเขตนิคม (2540 : 20) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิต ของการทำงานอย่างเป็นระบบเห็นภาพของงานครบถ้วนมีการตัดสินใจที่มีคุณภาพ เพราะจะ มองเห็นทางเลือกต่างๆ ได้กว้างขวาง และลึกซึ้งยิ่งขึ้นแล้วตัดสินใจเลือกทางนั้นอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์ ครู นักวิจัยจะมีโอกาส ในการคิดใคร่ครวญกับเหตุผลของการปฏิบัติงาน และครูสามารถบอกได้ว่า งานการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติไปนั้นได้ผลหรือไม่ เพราะ นอกจากนี่ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้เป็นอย่างดี เพราะถ้าการทำงานและผลการทำงาน

ล้วนมีความหมายและคุณค่า สำหรับครูในการพัฒนานักเรียน ผลจากการทำวิจัยในชั้นเรียน จะช่วยให้ครูได้ตัวบ่งชี้ ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู อันจะนำมาซึ่งความรู้ในงานและความปิติสุขในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องของครูเป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอน ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานสอนอย่างเหมาะสมแล้วก่อให้เกิดผลดี ต่อวงการศึกษาศึกษาและวิชาชีพครูอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. วงวิชาการศึกษามีข้อความรู้และ หรือ นวัตกรรม ทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดขึ้นมาก อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครู ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก
3. วิถีชีวิตของครู หรือวัฒนธรรมในการทำงานของครูจะพัฒนาไปสู่ ความเป็นครู “มืออาชีพ” (Professional Teacher) มากขึ้น ทั้งนี้เพราะครู นักวิจัยจะมีคุณสมบัติของการเป็นผู้แสวงหาความรู้ หรือ ผู้เรียนในศาสตร์แห่งการสอนอย่างต่อเนื่องและมีชีวิตชีวา จนในที่สุดจะเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจที่กว้างขวาง และลึกซึ้งในศาสตร์และศิลป์แห่งการสอน เป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน สามารถที่จะสอนนักเรียนให้พัฒนาก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ในหลายบริบทหรือที่เรียกว่าเป็นครูรอบรู้หรือครูปรมาจารย์ ซึ่งถ้ามีปริมาณครู นักวิจัยมากขึ้นจะช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมั่นคง

2.3 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ครู โรงเรียน และวงการการศึกษา ดังนี้

- 2.3.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน ถ้าครูใช้รูปแบบการสอนเพียงแบบเดียวกับผู้เรียนทุกคน อาจทำให้ผู้เรียนบางคนไม่ได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาอื่น เช่น จากปัญหาพฤติกรรมการเรียนส่งผลกระทบต่อปัญหาความประพฤติ ส่งผลกระทบต่อครูวิชาอื่น ครูที่รับช่วงในชั้นต่อไป โรงเรียนและสังคมโดยรวม จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา แล้วคิดหาทางแก้ปัญหานั้นจนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้ดีขึ้น พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป ซึ่งส่งผลไปถึงการจัดปัญหาและผลกระทบอื่น ๆ ด้วย

2.3.2 ประโยชน์ต่อครู ครูมีการวางแผนการทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการเรียนการสอน ออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไร กับใคร เมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำว่า บรรลุเป้าหมายได้อย่างไร เพียงใด ช่วยให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ได้นวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุงจนเป็นที่ยอมรับได้ และเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น สามารถอธิบายได้ว่าตนเองสามารถจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียนเป็นรายคนและแต่ละคนอย่างไรบ้าง

2.3.3 ประโยชน์ต่อโรงเรียน ครูในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นทั้งภายในหมวดวิชา และระหว่างหมวดวิชา มีการร่วมกันคิดแก้ปัญหา ตั้งแต่การวิเคราะห์สาเหตุ จนถึงการเขียนรายงาน การได้ระดมสรรพกำลังจากความถนัดของแต่ละคนจะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น ครูคณิตศาสตร์ช่วยในเรื่องการคำนวณ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ครูบรรณารักษ์ช่วยดูแลการเขียนบรรณานุกรม ครูภาษาไทยช่วยตรวจสอบการสะกดคำ ครูภาษาอังกฤษช่วยด้านการอ่านเอกสารตำรา หรืองานวิจัยจากต่างประเทศ เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ครูรับผิดชอบอยู่ จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถวิเคราะห์สาเหตุและชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน แก้ปัญหาได้ตรงจุด เป็นการสร้างเครือข่ายกัลยาณมิตรกันทางวิชาการในโรงเรียนและยกระดับมาตรฐานวิชาการของโรงเรียนให้สูงขึ้น

2.3.4 ประโยชน์ต่อวงการศึกษ ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำมาเป็นข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนที่ครูแต่ละคนดำเนินการว่ามีความเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร ครูผู้สอนแต่ละคนจะประยุกต์นำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนของตนได้อย่างไร เป็นการสร้างสังคมทางการศึกษา และกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์อันมีคุณค่าของครูอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้วิชาชีพครูมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น

2.4 รูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการได้นำเสนอรูปแบบการวิจัยไว้ดังนี้

อีเลียต (Elliott, 1988 : 984 ; อ้างถึงใน ทศนา แสงศักดิ์, 2543 : 73)

ได้อธิบายว่าลักษณะพิเศษของวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. วิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาการกระทำของมนุษย์และสถานการณ์

ทางสังคมโดยครูผู้สอน การวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหาและความก้าวหน้าต่าง ๆ ที่ต้องการเปลี่ยนแปลง

2. เป้าหมายและลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการแก้ปัญหาอย่างลึกซึ้งของครูอาจจะปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น

สตีเฟน เคมมีส และโรบิน แมคเทกการ์ต ได้นำเสนอสาระสำคัญของ การวิจัยปฏิบัติการดังต่อไปนี้ (Stephen Kemmis and Robin Metaggant. 1986 : 1135 ; อ้างถึงใน อุดุลศักดิ์ ดวงคำน้อย. 2540 : 15-17)

1. เป็นการวิจัยที่ผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
2. มีคณะผู้วิจัย (Staff) และมีการลงมติ
3. จุดประสงค์การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนางาน ในหน้าที่
4. มีระบบการดำเนินงานที่เป็นวงจรคือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ

การสังเกต และการสะท้อนผล

5. เป็นรูปแบบที่ไม่ยึดติด ไม่ยึดกฎเกณฑ์การวิจัยจนเกินไป มุ่งเน้นแก้ปัญหาเพื่อการเปลี่ยนแปลงเป็นสำคัญและขึ้นอยู่กับขณะทำงาน

บัญชา อึ้งสกุล (2540 : 72) ได้จำแนกรูปแบบการวิจัยออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. การวิจัยสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมากมายเพื่อสำรวจประเด็นที่อยากรู้ แล้วออกแบบการวิจัยเพื่อหาคำตอบนั้น ๆ เป็น การศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่าง ๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูลและรายงาน ลักษณะที่อยู่ในสภาพการณ่นั้นๆ เช่น สำรวจอาชีพผู้ปกครอง สำรวจโรงเรียนและชุมชน และสำรวจปัญหา การเรียนการสอน เป็นต้น

2. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่างๆ ตั้งแต่สองตัวขึ้นไป เช่น การศึกษาหาวิธีสอนของครูกับผลการเรียนของนักเรียน หรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

3. การวิจัยเปรียบเทียบ มีลักษณะคล้าย 2 แบบแรก โดยในช่วงสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยเปรียบเทียบนั้น จะหาค่าสัมพัทธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปร 2 ตัว สัมพัทธ์กันหรือไม่ มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาเหตุและผลทางการศึกษา ในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลอง เช่น การศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น

4. การวิจัยแบบทดลองเป็นการวิจัยที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับ กมลสุดประเสริฐ (2532 : 27) ว่า การทดลองเป็นวิธีการที่นักจิตวิทยาหรือนักพฤติกรรมศาสตร์นำมาใช้เพื่อการทดลองด้านพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ ด้วยการทดลองกับหนูตะเภา กล่าวคือ มีการกำหนดกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง ซึ่งในทางสังคมศาสตร์มักมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปรเพราะมนุษย์ไม่เหมือนกับสัตว์อื่นๆ ซึ่งการทำวิจัย แบบทดลองตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดค่าเรียกตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรที่เป็นผลตามาเรียกว่า ตัวแปรตาม เพราะมีค่าเปลี่ยนแปลงได้ แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลงเรียกว่า ตัวแปรควบคุม

5. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียวไม่ต้องไปเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิมกับแบบใหม่ แต่จะคิดวิธีสอนใหม่ขึ้นมาแล้วทำการสอนตามวิธีการสอนแบบใหม่ดังกล่าว สอนเสร็จแล้วทำการสำรวจพิจารณาคุณภาพพื้นฐานปัญหามาปรับปรุงแล้วสอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไป ประยุกต์ไปเรื่อย ๆ

2.5 กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการนำรูปแบบกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มาแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน ดังกรณีตัวอย่าง ต่อไปนี้

ในกรณีเมื่อครูพบว่าผู้เรียนในห้องเรียนมีปัญหาด้านการเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์หรือวิชาใด วิชาหนึ่ง เฉพาะด้าน เช่น ทำโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่ได้หรืออ่านคำที่มีตัวสะกดบางมาตราไม่ได้ ครูอาจคิดนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียนเป็นรายคน รายกลุ่มย่อย นำไปทดลองใช้หรือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น แล้วนำมาแก้ปัญหาคำการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถแก้ปัญหาได้ การวิจัยแบบนี้จึงเป็นการวิจัยจากปัญหาในชั้นเรียนและแก้ปัญหาทันทีที่ครูพบปัญหาในกรณีที่ครูพบว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านพฤติกรรมเป็นรายคน รายกลุ่ม หรือทั้งชั้น ครูอาจศึกษาผู้เรียนเป็นรายกรณี ซึ่งอาจจะเป็นรายคน รายกลุ่ม รายชั้น แล้วแก้ปัญหาให้ผู้เรียนจนเกิดพฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์ที่ถึงทนถือว่าครูได้ทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียนแล้ว

ขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถดำเนินการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญที่ครูต้องสำรวจว่า มีอะไรเกิดขึ้น สิ่งนั้นเป็นปัญหาหรือไม่ และหากสภาพที่เกิดขึ้นแสดงถึงปัญหาที่ต้องแก้ไขหลายประการ ครูก็ต้องจัดลำดับความสำคัญ

ก่อนหลังของปัญหาเหล่านั้น โดยพิจารณาจากความรุนแรงของปัญหา ว่าปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขก่อน

ครูสามารถสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาได้หลายลักษณะ เช่น วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ ตรวจสอบรูปแบบฝึกหัด สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ครูจะพบปัญหา ข้อสงสัยที่เกิดจากผู้เรียน ครู และกระบวนการเรียนการสอน เช่น

- ผู้เรียนมีความสามารถในการทำโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ต่ำ
- ผู้เรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์
- ผู้เรียนไม่มีทักษะในการใช้เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์
- ผู้เรียนอ่านออกเสียงควบกล้ำ ร ล ไม่ชัดเจน
- ผู้เรียนออกเสียงภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วย ch sh s ไม่ถูกต้อง
- ผู้เรียนยังไม่ได้ปฏิบัติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบให้เป็นนิสัย
- ครูสอนอย่างเคร่งเครียด ผู้เรียนไม่สนุกและไม่มีความสุขในการเรียน
- ครูใช้สื่อไม่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความสามารถของผู้เรียน
- ครูไม่ได้จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

ปัญหาที่จะนำมาทำการวิจัยในชั้นเรียน ควรมีความหมายและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้อยู่ในวิสัยที่ครูจะเป็นผู้ดำเนินการหาคำตอบได้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของครูผู้วิจัย เช่น ครูมีความสนใจและความถนัดในการจัดการเรียนรู้ด้วยการแสดงบทบาทสมมติ เมื่อพบปัญหาการออกเสียงคำที่ลงท้ายด้วย ch sh s ก็นำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้โดยบรรจุคำศัพท์ที่ลงท้ายด้วย ch sh s ในบทที่ใช้ในการแสดง จะทำให้ครูทำวิจัยด้วยความสนุก เห็นประโยชน์ ความสำคัญ และเกิดแรงจูงใจที่จะทำให้สำเร็จ แต่ถ้าเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไข เพื่อไม่ให้ลุกลามเป็นปัญหาใหญ่จนไม่สามารถแก้ไขได้ ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ครูไม่ถนัด ครูก็ต้องศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นให้ได้

2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เมื่อเลือกปัญหาได้แล้วต้องวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เพื่อจะได้แก้ปัญหานั้นได้ตรงเหตุ ปัญหาจึงจะได้รับการแก้ไขให้ลุกล่วงได้ สาเหตุของปัญหาอาจเกิดจากพฤติกรรมการสอนการใช้สื่อหรือการวัดผลของครู ทักษะคติ พื้นฐานภูมิหลังนิสัยหรือพฤติกรรมของผู้เรียน ระดับความยากหรือปริมาณของเนื้อหาวิชา หรือบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่เอื้ออำนวย เช่น ห้องเรียนคับแคบ ร้อน แสงสว่างไม่พอ แหล่งเรียนรู้สำหรับศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ เป็นต้น

ในกรณีที่พบว่าสาเหตุของปัญหามีหลายสาเหตุ อาจเลือกสาเหตุที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นสาเหตุต้นตอของสาเหตุอื่น ๆ ซึ่งถ้าแก้สาเหตุต้นตอได้ จะทำให้สาเหตุอื่นถูกกำจัดไปด้วย และนำสาเหตุที่เหลือมาวิจัยต่อได้ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ทำให้เกิดการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ศึกษา หาวิธีการในการแก้ปัญหา เมื่อครูได้วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาแล้ว เพื่อที่จะให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา ครูต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ หลักสูตร ตำรา คู่มือ ผลงานวิจัย เพื่อครูจะได้ทราบว่าปัญหาที่คล้ายกับปัญหาที่ประสบอยู่นั้นมีผู้ใดศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร จะทำให้ครูเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรม หรือสื่อช่วยการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมกลุ่มแบบต่าง ๆ สถานการณ์จำลอง บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้ (CAL) เป็นต้น

4. พัฒนานวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหา จากการศึกษาในขั้นที่ 3 ครูจะได้อาสาเลือกในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ซึ่งครูต้องศึกษาและออกแบบหรือพัฒนานวัตกรรมวิธีการ หรือสื่อช่วยการเรียนรู้ที่จะใช้ในการแก้ปัญหา (เช่น เด็กวัยรุ่นบางกลุ่ม หรือบางคนมองภาษาไทยเรื่องการแต่งกลอนว่าเป็นเรื่องที่คร่ำครึ ถ้าสมัย ทำให้ไม่สนใจเรียน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องการแต่งกลอนได้ดีเท่าที่ควร ครูจึงศึกษาว่ามีวิธีการหรือสื่อที่ทันสมัยใดที่จะนำมาใช้ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในเรื่องการแต่งกลอนได้ แล้วครูก็พบสื่อที่น่าสนใจชนิดหนึ่ง คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งเป็นสื่อทันสมัยที่ครูคิดว่าน่าจะนำมาใช้ในการเปลี่ยนทัศนคติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ครูจึงลงมือศึกษาหลักการ การออกแบบการเรียนการสอน และเทคนิคทางคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาสร้างบทเรียน แล้วลงมือพัฒนาบทเรียนตามที่ออกแบบไว้) แล้วดำเนินการหาคุณภาพจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ โดยนำนวัตกรรม วิธีการหรือสื่อต้นแบบที่พัฒนาขึ้นไปให้เพื่อนครูศึกษานิตเทศก์ หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เตรียมนำไปใช้กับผู้เรียนของตน

5. นำนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาไปใช้ ครูนำนวัตกรรม วิธีการหรือสื่อที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 4 ไปใช้กับผู้เรียนของตน โดยระบุนขั้นตอนการดำเนินการอย่างชัดเจน แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียนก่อนใช้ เมื่อใช้เสร็จแล้วสังเกตและบันทึกพฤติกรรมอีกระยะหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเปลี่ยนแปลงของผลที่เกิดขึ้น โดยครูผู้วิจัยต้องสร้างเครื่องมือหรือกำหนดวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เช่น ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบทดสอบ เป็นต้น รวมทั้ง
แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล

6. ตรวจสอบและสรุปผล เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์
โดยอาจใช้การแจกแจงหรือเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม แล้วสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์
ข้อมูล หากยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการ ก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดย
ย้อนกลับไปตรวจสอบในขั้นต่างๆ แล้วนำกิจกรรมหรือสื่อที่ปรับปรุงแล้วไปใช้อีก จนกระทั่ง
สามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการ เขียนสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 5
ผลการวิจัยที่ได้ก็จะจะเป็นผลของการแก้ไขปรับปรุงในวงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้
ด้วย (เช่น เมื่อครูนำบทเรียน CAI เรื่องการแต่งกลอนที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 4 ไปใช้แล้ว พบว่า
ผู้เรียนสามารถผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของกลอน แต่ก็ยังไม่สามารถ
แต่งกลอนด้วยตนเองได้ในระดับที่พึงประสงค์ ครูก็ย้อนกลับไปตรวจสอบในขั้นต่าง ๆ
แล้วครูก็พบว่า การใช้แค่สื่อ CAI เพียงอย่างเดียวในการสอนเรื่องการแต่งกลอน ไม่เป็นการ
เพียงพอ เพราะคอมพิวเตอร์สามารถตรวจคำตอบของผู้เรียนจากการตอบคำถามที่อยู่ในบทเรียน
CAI ได้ แต่คอมพิวเตอร์ไม่สามารถตรวจผลงานกลอนที่ผู้เรียนแต่งเองได้ เพราะฉะนั้น ครูจึง
ปรับแผนและสื่อการสอนใหม่ โดยใช้สื่อ CAI ในลักษณะผสมผสานกับกิจกรรมกลุ่มใน
ห้องเรียน และผสมผสานกับการใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) โดยครูเปิดเว็บบอร์ด (Web board)
ที่แสดงภาพที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรยายเป็นกลอน หลังจากผู้เรียนศึกษาจากบทเรียน CAI และ
ทำกิจกรรมกลุ่มแล้ว ผู้เรียนจะแต่งกลอนบรรยายภาพ ส่งเข้าไปไว้ในเว็บบอร์ด โดยครูได้เชิญ
เพื่อนกลอนทางอินเทอร์เน็ตมาช่วยตรวจ ให้คำติชม และคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข
ผลจากการแก้ปัญหาดังวิธีนี้ ทำให้ผู้เรียนบรรลุเกณฑ์ความสามารถตามสภาพจริงในเรื่อง
การแต่งกลอนได้อย่างงดงาม มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยและยังสามารถใช้สื่อ
เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร ฝึกทักษะทางสังคม และสืบค้นข้อมูลอีกด้วย

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบ
เห็นภาพของงานตลอดแนวแต่ในความเป็นจริงนั้น ครูคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องที่ยากยิ่งในการทำ
จึงเป็นปัญหาต่อมา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 6) ได้จัด
สัมมนาศึกษา นิเทศทั่วประเทศ ในโครงการวิจัยและทดลองหารูปแบบเพื่อพัฒนาการเรียน
การสอนและได้สรุปปัญหาการดำเนินโครงการวิจัยในหน่วยงานของจังหวัดไว้ ดังนี้

2.6.1 ปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย

1) ปัญหาการเลือกเรื่องที่จะช่วยทำการวิจัย ซึ่งมีปัญหาดังนี้

1.1) ผู้วิจัยในระดับจังหวัดไม่สามารถทำวิจัยในรูปแบบที่ต้องการได้อย่างอิสระเพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้การวิจัยเชิงทดลอง

1.2) การเลือกปัญหาในการนำมาทำวิจัยยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน

1.3) เรื่องที่จะนำมาทำวิจัยยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

1.4) เรื่องที่จะทำวิจัยมักจะทำซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เนื่องจากขาดการเผยแพร่ผลการวิจัย

1.5) ผู้วิจัยมักทำการวิจัยในเรื่องที่ตนถนัดและสนใจมากกว่าที่จะทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน

1.6) ผู้ร่วมงานมักจะไม่ได้ให้ความร่วมมือในการเลือกเรื่องที่จะทำการวิจัย ทำให้ไม่ได้หัวข้อเรื่องที่เป็นปัญหาจริงๆ

2) ปัญหาในการเขียนโครงการ

2.1) ในระดับจังหวัด ขาดแคลนข้อมูลและเอกสารที่ใช้สำหรับอ้างอิงในการเขียนโครงการวิจัย

2.2) ขาดความรู้ในการเขียนโครงการ

2.3) หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่มีตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนโครงการวิจัย

3) ปัญหาในการวางรูปแบบการวิจัย

3.1) ขาดที่ปรึกษาเนื่องจากในหน่วยงานไม่มีผู้ที่มีความรู้ทางการวิจัย

3.2) ผู้วิจัยขาดความรู้ในการวางรูปแบบการวิจัย

2.6.2 ปัญหาด้านทักษะเกี่ยวกับการวิจัย

1) เลือกสถิติสำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1) ผู้วิจัยขาดความรู้ และมั่นใจในการเลือกใช้สถิติให้ถูกต้องและเหมาะสม

2.2) ขาดที่ปรึกษาทางสถิติ

2) ปัญหาในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1) ในระดับจังหวัดขาดเครื่องมือคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ

2.2) ขาดกำลังคนและมีเวลาค่อนข้างน้อย

2.3) ขาดความรู้ในการคิดคำนวณและการใช้เครื่องมือการคิดคำนวณ

3) ปัญหาในการเขียนรายงานการวิจัย

3.1) แหล่งค้นคว้าด้านวิชาการในท้องถิ่นมีน้อย ทำให้ขาดเอกสารในการอ้างอิงในการเขียนรายงาน

3.2) บุคลากรผู้ช่วยและเวลาในการเขียนรายงานการวิจัยมีจำกัด

3.3) หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่กำหนดมาตรฐานการเขียนรายงานการวิจัยที่ชัดเจนมาให้

3.4) ขาดความถนัด และประสบการณ์ในการเขียนรายงาน

4) ปัญหาด้านความรู้และความสามารถด้านบุคลากรที่ดำเนินการวิจัย

4.1) บุคลากรในระดับโรงเรียนมีความรู้ด้านการวิจัยน้อย เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมหรือฝึกฝนทักษะการวิจัย

4.2) จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ในด้านการวิจัยในระดับโรงเรียนมีน้อย

4.3) ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย

4.4) บุคลากรในระดับโรงเรียนและระดับจังหวัดต้องรับผิดชอบงาน

หลายด้าน

4.5) บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการทำวิจัยบางขั้นตอนไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการวิจัยจึงทำให้การวิจัยไม่ดำเนินตามธรรมชาติ

2.6.3 ปัญหาด้านคุณลักษณะนักวิจัย

1) ผู้วิจัยขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.1) ผู้วิจัยไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการ

1.2) ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะมั่นใจได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้

2) ผู้วิจัยขาดความละเอียดรอบคอบในการดำเนินการวิจัย

2.1) การเก็บข้อมูลของผู้วิจัยยังไม่เป็นระบบ

2.2) ผู้วิจัยไม่ได้ชี้แจงนำส่วนสำคัญของงานวิจัยไปแก้ปัญหภายใน

ชั้นเรียน

2.6.4 ปัญหาด้านการสนับสนุนการวิจัย

1) ปัญหาการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1) ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจการวิจัย
 - 1.2) ผู้เกี่ยวข้องระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานยังขาดความรู้ความเข้าใจและการสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.3) ขาดงบประมาณในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.4) ไม่มีโครงการรับรองในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.5) ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่ใส่ใจ ทำให้ผลการวิจัยไปใช้ผิด ๆ
 - 1.6) ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่มีความมั่นใจในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 2) ปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1) การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ทันการณ์
 - 2.2) มีปัญหาการใช้เงินงบประมาณ เนื่องจากช่วงปีงบประมาณกับช่วงปีการศึกษาคาบเกี่ยวกัน ทำให้ไม่สามารถใช้เงินงบประมาณได้ในช่วงเวลาที่ต้องดำเนินการวิจัยบางขั้นตอน
 - 2.3) งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ
 - 2.4) การเบิกจ่ายงบประมาณกระทำได้ดีลำบาก
 - 3) ปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น
 - 3.1) ขาดบุคลากรช่วยทำงานวิจัย โดยเฉพาะธุรการ ทำให้ไม่สะดวกและผลงานล่าช้า
 - 3.2) มีโครงการอื่นแทรกซ้อนทำให้การดำเนินการวิจัยล่าช้า
 - 3.3) ขาดแหล่งค้นคว้าด้านวิชาการ ตำรา เอกสารอ้างอิง
 - 3.4) ขาดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการวิจัย เช่น อุปกรณ์การพิมพ์ เป็นต้น
 - 3.5) บุคลากรอื่น ๆ ไม่สนใจงานวิจัย
 - 3.6) ผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยตอบไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2530 : 48) ได้จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาเรื่อง การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 8-12 กันยายน 2529 ณ ห้องประชุมโรงแรมไอร์แลนด์วิวเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และได้มีการสรุปถึงปัญหาในการทำวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียนดังต่อไปนี้

- 1) ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการ
อย่างเพียงพอ
- 2) งานวิจัยที่มีอยู่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
- 3) เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้เผยแพร่หลาย
เข้าไปสู่โรงเรียน
- 4) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่จะ
มั่นใจได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้

2.7 บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

บัญชา อึ้งสกุล (2540 : 68-71) กล่าวว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ
ต่อการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีกำลังใจและสามารถทำงานวิจัยอย่างมี
ประสิทธิภาพจึงได้เสนอบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครูภายในโรงเรียน 5 ประการ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียนที่เป็นการกระตุ้น
และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในโรงเรียนจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารหรือ
หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ในการจัดกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนิน
งานวิจัยในโรงเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน
เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียนของครู ได้แก่
 - 1.1 จัดให้มีนโยบายหรือข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนในการทำวิจัยให้
ชัดเจน
 - 1.2 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการเพื่อให้ทราบนโยบาย วัตถุประสงค์และ
บทบาทที่ครูต้องการทำวิจัย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 1.3 สนับสนุนให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัย
 - 1.4 หาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัย
เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคิดคำนวณ การฉายอัดสำเนา เป็นต้น
 - 1.5 จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัย เช่น จัดให้มีห้องหรือ
มุมหนึ่งสำหรับศึกษาค้นคว้างานวิจัย
 - 1.6 ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดทำเอกสารตำรา และงานวิจัย
ที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้ทำการวิจัย

- 1.7 จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อทำวิจัย
 - 1.8 ติดตามดูแลการทำวิจัยของครูให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการวิจัย
 - 1.9 ติดตามเพื่อให้รับรู้ปัญหาข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อยจึงครูจนได้จุดที่ควรปรับปรุงครูในการทำวิจัย
2. การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนที่เป็นการให้เกียรติและยกย่องครูที่มีความสามารถในด้านการวิจัย ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญที่จะทำให้ครูเกิดกำลังใจ และภาคภูมิใจในงานผลงานวิจัยของตนเอง รวมทั้งเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ได้แก่
- 2.1 ให้การยกย่องชมเชยแก่ครูผู้ทำการวิจัยต่อที่ประชุมในโรงเรียนและที่อื่น ๆ
 - 2.2 ให้เกียรติบัตรแก่ครูหรือรางวัลแก่ผู้ทำการวิจัย
 - 2.3 สนับสนุนให้ครูผู้ทำการวิจัยเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมสัมมนาด้านวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
 - 2.4 จัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์การวิจัย
 - 2.5 ให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายในการบริหารงานวิจัย
 - 2.6 จัดและส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการวิจัยของโรงเรียน
 - 2.7 ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้ครู
 - 2.8 สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำการวิจัยครู
 - 2.9 ส่งเสริมให้ครูสายวิชาเดียวกัน ได้มีโอกาสปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยซึ่งกันและกัน
 - 2.10 สนับสนุนให้นำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป

3. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในโรงเรียนที่เป็นการให้ความสำคัญและมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจในการกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ได้แก่

3.1 ชี้นำ กระตุ้นให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐาน

3.2 ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

3.3 สนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

3.4 เปิดโอกาสให้ครูไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ นอกโรงเรียนในเวลาว่างจากการสอน

3.5 ส่งเสริมให้ครูศึกษาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

3.6 ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งความรู้หรือที่ปรึกษางานวิจัยให้ครูทราบ

3.7 จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจและแนวปฏิบัติงานวิจัย

3.8 จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการวิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของครู

3.9 จัดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัย

3.10 นำผลงานวิจัยในโรงเรียนไปใช้เพื่อวางแผนการกำหนดนโยบายของโรงเรียน

4. การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนที่เป็นพันธะผูกพันจะต้องปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจและเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้ครูทำวิจัยในโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือ ทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจที่เกี่ยวกับการวิจัยจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่

4.1 จัดระบบดูแลเอาใจใส่ครูให้ทำการวิจัยที่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบของตน

- 4.2 พยายามให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อปรับปรุง
การเรียนการสอน
- 4.3 ให้ความช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินการวิจัย
- 4.4 มีส่วนร่วมในการนิเทศงานวิจัยแก่ครู
- 4.5 มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำ
ไปสู่ งานวิจัยในชั้นเรียน
- 4.6 ส่งเสริมให้มีครูผู้นำในการวิจัยเพื่อจูงใจครูให้ทำวิจัย
- 4.7 จัดระบบงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น
มีความเป็นอิสระ กล้าคิดค้นคว้า และวิจัยทดลองความคิดใหม่ๆ
- 4.8 มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัย เพื่อปรับปรุง
การเรียนการสอน
- 4.9 มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหา จนได้แนวทางที่จะนำ
ไปสู่การวิจัย
- 4.10 มีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียน
การสอนเพื่อการวิจัย เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การสอน เป็นต้น
5. การส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าให้ตำแหน่งงานของครูผู้ทำการวิจัย
ในโรงเรียนที่เป็นการให้บำเหน็จความชอบ หรือการนำไปใช้เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นตามภาระ
หน้าที่ของครูที่เกิดจากผลของการที่ครูได้ทำการวิจัยในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารหรือหน่วยงาน
การศึกษาที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้
ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งเพื่อพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนขั้น
เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น ได้แก่
- 5.1 กระตุ้น ชักจูงให้ครูคิดปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการ
การวิจัยอันเป็นความก้าวหน้าของอาชีพครู
- 5.2 การผลิตงานวิจัยในโรงเรียนถือเป็นส่วนหนึ่ง ในการพิจารณา
ความดีความชอบ
- 5.3 พิจารณาให้ความดีความชอบแก่ครูที่ทำการวิจัยไปปรับปรุงงาน
ในหน้าที่
- 5.4 ให้โอกาสครูมีผลงานวิจัย ได้ศึกษาต่อเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ
ของคุณ

- ให้สูงขึ้น
- 5.5 ให้การสนับสนุนผลงานวิจัยของครู เพื่อนำไปขอเลื่อนตำแหน่ง
- 5.6 เปิดโอกาสให้ครูผู้มีผลงานวิจัยสามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่
 ภาระงานในระดับสูง
- 5.7 ส่งเสริมในครูมีผลงานวิจัยมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน
- 5.8 มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานวิจัย ได้รับผิดชอบในงานที่
 ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น
- 5.9 สนับสนุนให้ครูผู้มีผลงานวิจัยให้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทา
 วิชาการ
- 5.10 ส่งเสริมให้ครูผู้มีผลงานวิจัยนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่ง
 ในการได้ตำแหน่งอื่นสูงกว่าเดิม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

บุญลือ ไชยชิต (2545 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร
 โรงเรียน ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อ
 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ
 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อ

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนจำนวน 370 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ One sample t-test และแบบ Independent sample t-test ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance) แล้วเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheff' s method) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 2. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่มีประสบการณ์การอบรมวิจัยในชั้นเรียน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 4. ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันกับผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 5. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมทุกด้านและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- ชาญยุทธ นาเจริญ (2545 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านความรู้และทักษะในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านปัจจัยเกื้อหนุนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
2. ครูผู้สอนมีความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับข้อที่มีความต้องการสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน การให้ขวัญและกำลังใจในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้บังคับบัญชาและการมีที่ปรึกษาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้อที่มีความต้องการน้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดงานการวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานวิชาชีพครู
3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
6. ครูผู้สอนปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งโดยรวมและเป็นรายข้อไม่แตกต่างกัน
7. ครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ได้แก่
 - 7.1 ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางการวิจัยในชั้นเรียน และคิดว่าเป็นเรื่องยากจึงไม่ทำการวิจัย
 - 7.2 ครูไม่มีงบประมาณที่เพียงพอในการทำการวิจัยในชั้นเรียน
 - 7.3 ครูมีเวลาที่ไม่เพียงพอที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากมีงานทั้งการสอนและงานพิเศษอื่น ๆ มาก
 - 7.4 ครูขาดตัวอย่างที่หลากหลายสำหรับเป็นแนวทางในการวิจัยในชั้นเรียน

7.5 ขาดแหล่งความรู้ในการค้นคว้าเพื่อทำการวิจัยใน ชั้นเรียน

8. ครูผู้สอนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ได้แก่

8.1 ควรจัดการอบรมสัมมนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูอย่างต่อเนื่องและอย่างเป็นรูปธรรม

8.2 ควรจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือแก่ครูที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเพียงพอ

8.3 ควรแต่งตั้งหรือจัดหาที่ปรึกษาหรือผู้ชำนาญการด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูที่สนใจจะทำการวิจัยในชั้นเรียน ได้มีที่พึ่งในคราวที่มีปัญหาเมื่อทำการวิจัยในชั้นเรียน

8.4 ทางราชการควรจัดหาเอกสารความรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนต่าง ๆ ให้แก่ครูเพื่อนำไปศึกษาหาความรู้สำหรับทำการวิจัยในชั้นเรียน

8.5 ควรมีการประกาศเกียรติคุณผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบ

วิรุฬพร แก้วกล้า (2545 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและอาจารย์สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารและอาจารย์ มีทัศนคติต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์ที่สอนกลุ่มวิชาต่างกัน และมีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มานพ วรรณารักษ์ (2545 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและความต้องการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า กิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติ และสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการมาก ได้แก่ การแนะนำวิธีวิจัยในชั้นเรียน แนะนำการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน และกระตุ้นให้ครูหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ"

จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์ (2545 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนโดยรวม ทุกด้านและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยใน ชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียนและด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนใน โรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริม การวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ศรัทธา เหมือนถนอม (2546 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. สร้างชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูก่อนและหลังการฝึก

3. หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียน

4. ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียน
ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านหินเหล็กไฟ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่สร้างขึ้นมี 7 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

ชุดที่ 2 การกำหนดปัญหาในการวิจัย

ชุดที่ 3 การพัฒนานวัตกรรม

ชุดที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุดที่ 6 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ชุดที่ 7 การเผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 97.04/87.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายชุด พบว่า ชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 100/94.30 ชุดที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.70/90.70 ชุดที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 100/82/90 ชุดที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 100/82.10 ชุดที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 100/89.30 ชุดที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.60/86.40 ชุดที่ 7 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 100/88.60

3. ครูมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สมพงษ์ เลาลักษณ์จรรยา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ คุณลักษณะส่วนตัว

ของครุณักวิจัย สมรรถภาพของครุณักวิจัยและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ครุมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3. คุณลักษณะส่วนตัวของครุณักวิจัย สมรรถภาพของครุณักวิจัย บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนและปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยพื้นฐานการวิจัยในชั้นเรียนและคุณลักษณะส่วนตัวของครุณักวิจัย ร่วมกันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($R = 0.539$) และสามารถพยากรณ์สภาพการวิจัยในชั้นเรียนได้ร้อยละ 29.10 ($R^2 = 0.291$) หรือมีอิทธิพลต่อสภาพการวิจัยในชั้นเรียนได้ร้อยละ 29.10

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครู ประสบความสำเร็จและข้อเสนอแนะอื่นๆ ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การวิจัยในชั้นเรียนของครู ประสบความสำเร็จ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ ครุมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุน มีงบประมาณ ทุนและเงิน ครุมีการศึกษาปัญหาอย่างแท้จริง และครุมีเวลาเพียงพอ

5.2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก คือ ครุควรได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพิ่มขึ้น ควรลดภาระงานของครู เพื่อให้มีเวลาในการทำวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุน ผลการวิจัยต้องนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน และควรจัดประชุม อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ

อนุวัติ กุณแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในจังหวัดเพชรบูรณ์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เช่น ทักษะและประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความสามารถในการเขียนรายงาน ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ทักษะในการสร้างเครื่องมือ งบประมาณสนับสนุน ความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล แหล่งค้นคว้า การเขียนรายงาน เวลาในการทำ อุปกรณ์

ที่ช่วยในการพิมพ์และวิเคราะห์ ความรู้ในการนำเทคนิควิธีการ หรือสื่อการสอนมาใช้ แก้ปัญหา ขั้นตอนการทำวิจัย ความมั่นใจ แรงจูงใจ การกำหนดเรื่องวิจัย ความร่วมมือและความช่วยเหลือของเพื่อนร่วมงาน ส่วนที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การให้ความสำคัญให้การสนับสนุน การทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร และการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องกับประเด็นปัญหา ได้สอบถามทุกประการ ในส่วนที่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ อยากจะให้มีการอบรมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และควรให้ครูได้มีโอกาสอบรมอย่างทั่วถึงด้วย มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา และตรวจสอบงานวิจัย มีหน่วยงานประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนโดยตรง

อุดมศักดิ์ แสนกล้า (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูประถมศึกษาเคยทำวิจัยในชั้นเรียนร้อยละ 57.6 กลุ่มที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากทำวิจัย 2-5 เรื่อง ร้อยละ 54.85 รองลงไปทำวิจัย 1 เรื่อง ร้อยละ 41.26
2. สภาพการบริหารที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามกรอบกระบวนการบริหารควบคุมคุณภาพระดับปานกลาง
3. สภาพการบริหารที่ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และในรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการประเมินผล และด้านการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คู่ที่แตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดใหญ่

บรรจง สังฆะ (2547 : บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสองขนาด คือ ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อย
2. เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรประสพการณ์ในการบริหารงาน คือ บริหารงานมาก และบริหารงานน้อย

พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนตัวแปรขนาดสถานศึกษา คือ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

กัลยกร มั่นถาวรวงศ์ (2548 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท เปรียบเทียบและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยการศึกษาเอกสารและใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 464 คน ได้รับคืน 436 คน คิดเป็นร้อยละ 93.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมุติฐานด้วยค่าทีและค่าเอฟ (t-test and F-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิต่างกันมีบทบาทไม่แตกต่างกันทุกด้าน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่พิเศษ มีบทบาทแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้เห็นความสำคัญ ในประเด็นกำหนดเป็นนโยบายโรงเรียนให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยในชั้นเรียน ประชุมชี้แจงให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างสรรค์กลยุทธ์เชิงใจ ในประเด็นสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือกันเป็นกลุ่มย่อย จัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษางานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำการทำวิจัยแก่ครู ด้านการนิเทศภายใน ประเด็นประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนความรู้และนิเทศงานวิจัยในชั้นเรียนแบบกัลยาณมิตร จัดสนทนาในเชิงวิชาการโดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเพื่อการนิเทศด้านการพัฒนาครู ในประเด็นจัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ประเมินผลสำเร็จโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยอย่างเป็นระบบสร้างครูผู้นำทางการวิจัยในโรงเรียนทุกสาระวิชา สนับสนุนให้ครูที่มีวุฒิปริญญาโทหรืออาจารย์ 3 เป็นครูพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียน แนะนำให้ครูได้พัฒนา

ตนเองเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนจากเอกสาร ตำรา บทความและชุดฝึกอบรม ด้านการเผยแพร่ ผลงานสร้างขวัญกำลังใจ ในประเด็นส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่มีผลงานวิจัยเป็นครูผู้นำ ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการบริหารแตกต่างกัน มีบทบาทแตกต่างกันในด้านการสร้างสรรค์กลยุทธ์เชิงใจ ด้านการพัฒนา ครูแต่ไม่แตกต่างกัน ด้านการส่งเสริมให้เห็นความสำคัญ การนิเทศภายในและการเผยแพร่ ผลงานสร้างขวัญกำลังใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริม การทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า

3.1 การส่งเสริมให้เห็นความสำคัญควรชี้แนะและกระตุ้นให้ เห็นความสำคัญ เน้นให้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการวางแผนบริหารงานวิจัย กำหนดเป็นนโยบายให้ครูทุกคนต้องทำวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง จัดหาคำราและเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินและติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง

3.2 การสร้างสรรค์กลยุทธ์เชิงใจ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ จัดสนทนาเชิงวิชาการ ให้ทำวิจัยแบบหน้าเดียว จัดคลินิกงานวิจัยศึกษาดูงานและใช้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ

3.3 การนิเทศภายในควรให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้หาความรู้ เพิ่มเติม จัดระบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เชิญศึกษานิเทศก์หรือวิทยากรมานิเทศ และ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

3.4 การพัฒนาครู ควรเชิญวิทยากรและผู้เชี่ยวชาญมาให้การอบรมและ เป็นพี่เลี้ยงกับครู ให้ครูศึกษาหาความรู้และอบรมเพิ่มเติมประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการทำวิจัย ให้ครูที่มีประสบการณ์เป็นที่เลี้ยงให้กับเพื่อนครูในโรงเรียน

3.5 การเผยแพร่ผลงานสร้างขวัญกำลังใจ ควรยกย่องและให้เงินรางวัล กับครูที่มีผลงานวิจัย ควรมีเกณฑ์การประเมินเชิงปริมาณและคุณภาพในการใช้ผลงานวิจัยเพื่อ พิจารณาความดีความชอบและปรับตำแหน่งงานให้สูงขึ้นและควรเผยแพร่ผลงานวิจัยของครู อย่างเป็นระบบ

ถัดมา คำพลงาม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการและผลของการ ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนโดยวิธีการศึกษาแบบพหุกรณีศึกษา ของครูนักวิจัยในโรงเรียนพบว่า กระบวนการและผลของการกระทำวิจัยในชั้นเรียนสนับสนุน ให้ครูนักวิจัยเกิดความลึกลับความมั่นใจในการทำงานและเป็นแรงจูงใจให้ทำงานวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนการสอนอันสืบเนื่องไปถึงลักษณะและพฤติกรรมของครู คือ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความสนใจในการค้นคว้าการเห็น โอกาสในการเรียนรู้ความสนใจในการสังเกตและบันทึก ความเอาใจใส่นักเรียน และมีความรับผิดชอบในงานครู ความสนใจในการสังเกตและบันทึก ความเอาใจใส่นักเรียนและมีความรับผิดชอบในครู ทั้งนี้กระบวนการและผลของการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนทำให้ครูนักวิจัยมีพฤติกรรมดังนี้

1. เป็นผู้ร่วมเรียนรู้กับศิษย์และเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
3. มีความยืดหยุ่นทั้งเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. มีความเข้าใจนักเรียนมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านปัญหาและพฤติกรรมของนักเรียนอันนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน
6. การให้คำแนะนำและส่งเสริมนักเรียนได้ตรงตามความต้องการและความสามารถ

ลัสดา กองคำ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าบุคลากรครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนน้อย ครูไม่เคยทำการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากพัฒนาการเรียนการสอนโดยการสังเกตจากสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขเป็นการวิจัยเชิงทดลอง ด้านงบประมาณส่วนมากใช้ทุนส่วนตัว ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลได้รับการสนับสนุนจากโรงเรียนและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ด้านปัญหาและความต้องการมีปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและการดำเนินการวิจัย วัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัย ด้านบทบาทผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางโดยส่งเสริมมากที่สุดคือ เรื่องการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านที่ส่งเสริมน้อยที่สุด คือ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

ยุทธศาสตร์ โยธะพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. ความต้องการของการพัฒนาของบุคลากรครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่าต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการประชุม ด้านการนิเทศภายใน ด้านการฝึกอบรม ด้านการศึกษา ต่อเมื่อพิจารณาจำแนกตามตัวแปรสถานภาพ และขนาด โรงเรียนพบว่าทุกตัวแปรมีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและเป็นรายบุคคล ยกเว้น โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความต้องการของการพัฒนาของบุคลากรครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและของครูผู้สอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งโดยรวมและเป็นรายบุคคล ยกเว้นด้านการศึกษาดูงาน ด้านการนิเทศภายในครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับสูงกว่าผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความต้องการของการพัฒนาของบุคลากรครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการศึกษาต่อ และด้านการนิเทศภายใน โรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศักดิ์ดา อุปมาใต้ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2543 โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 109 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า โรงเรียน ส่วนมากยังไม่ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งด้าน นโยบายการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. สภาพความรู้ ความเข้าใจ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอน ที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจ 3 อันดับสุดท้าย คือการเลือกใช้สถิติต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล การแปรผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว และวิธีการเขียนผลการวิจัย

ครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อยคือ การเลือกใช้สถิติต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล การแปรผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว และวิธีการเขียนผลการวิจัย

3. ปัญหาและความต้องการในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนประสบกับปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่คล้ายกัน คือ โรงเรียนยังไม่มีนโยบายสำหรับส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดงบประมาณไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัย และครูขาดความรู้ทักษะในการทำวิจัย

ครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนทั้งด้านนโยบายการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก และด้านความรู้ความเข้าใจสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับมาก

4. สภาพการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียนได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการวิจัยทางการศึกษา วิธีการที่ครูใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมากคือการวิจัยเชิงทดลอง ผลการวิจัยสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ในระดับดีมากและครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยการเข้าร่วมแสดงนิทรรศการทาง วิชาการ

สายศิลป์ สายอื่น (2544 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับมากไปหาน้อยคือ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งวิชาการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทักษะในการวิจัย งบประมาณ และความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและสภาพการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เรียง 3 อันดับแรกจากมากไปน้อย คือส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงาน ผู้บริหารสนับสนุนให้ส่งผลงานวิจัยเป็นผลงาน

วิชาการเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและที่มึ่ความคิดเห็นอยู่ในระดับสุดท้ายคือ โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำวิจัย

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง

3. สภาพการวิจัยในชั้นเรียน มีผลมาจากปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน คือคุณสมบัติของผู้วิจัยและบุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วิระพล ฉลาดแย้ม (2544 : 62) ได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการวิจัยในชั้นเรียน ไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับกับการวิจัย โดยภาพรวมครุมีความรู้เกี่ยวกับกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านทักษะในการวิจัย โดยภาพรวมครุมีทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านคุณลักษณะของนักวิจัย โดยภาพรวมครุมีคุณลักษณะของนักวิจัยอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการสนับสนุนการวิจัยของครุ โดยภาพรวมมีการให้การสนับสนุนครุเกี่ยวกับกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

อนงค์ เพชรรักษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครุและผู้บริหาร สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรัง พบว่า โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครุและผู้บริหาร ในภาพรวมและรายองค์ประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยทัศนะของผู้บริหารสูงกว่าครุ บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครุที่มีประสพการณ์ในการเป็นครุต่างกัน โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ครุ บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารที่มีประสพการณ์ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบ โดยผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการเป็นผู้บริหารต่ำกว่า 10 ปี มีทัศนะสูงกว่าผู้บริหารที่มีประสพการณ์ในการเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ยกเว้น องค์ประกอบการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ

ของงานวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน และบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน

กอบกุล จงกลนี้ (2545 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์ทางด้านการวิจัยในชั้นเรียน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยการศึกษาหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และนำผลไปพิจารณาความเป็นไปได้เชิงปฏิบัติ กับผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาและสถิติเชิงบรรยายพบว่า

สภาพปัญหาและอุปสรรคของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมี 4 ด้าน คือ ด้านครูขาดเทคนิค การวิจัยด้านครูขาดการสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านครูขาดปัจจัยเอื้อต่อการทำวิจัย และด้านของการเผยแพร่ผลงานวิจัย

แนวทางการพัฒนาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ด้าน มีด้วยกัน 129 ข้อ บางข้อก็นำไปแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ด้าน ครูขาดปัจจัยเอื้อต่อการทำวิจัย มีแนวทางที่นำไปแก้ไขร่วมกันคือ จัดอบรมสัมมนา จัดหาที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ จัดเวทีเสนอผลงาน จัดให้มีแหล่งข้อมูล จัดเผยแพร่ผลงานวิจัย จัดหาอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก จัดหาทุนทำวิจัย จัดเครือข่ายการวิจัย นำผลไปพิจารณาความดีความชอบ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องสร้างแรงจูงใจทั้งรูปธรรมและนามธรรม จัดบรรยากาศที่ทำงานให้เป็นบรรยากาศทางวิชาการในการแก้ปัญหของผู้มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและสั่งการและการปฏิบัติงาน กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องมีมาตรการในการติดตามผลงาน ตามนโยบายและข้อปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดขึ้น ในการพัฒนาดตนเองของผู้บริหารและครูปฏิบัติหน้าที่การสอนมีแนวทางการปฏิบัติคือ มีจรรยาบรรณต่องานที่รับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง รักในการพัฒนางานในหน้าที่ ขวนขวายหาความรู้ให้สอดคล้องกับยุคข้อมูลข่าวสาร มีจรรยาบรรณนักวิจัยในด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า ควรเผยแพร่ในรูปแบบของการจัดประชุมสัมมนา จัดเวที เสนอผลงานวิจัย ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ อันจะเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ตระหนักรู้และเกิดความสนใจ

ประสิทธิ์ ตักคี่คำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนด้านเนื้อหา และด้านทักษะการพัฒนาอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการทำ

วิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับขนาดเล็ก และขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนใหญ่กับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีระดับความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดกลางมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันและโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการทำการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

พิทักษ์ศิลป์ สุโนภักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งด้านผู้วิจัยและด้านการสนับสนุนการทำวิจัย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัย พบว่า ด้านครูผู้ทำวิจัย มีข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ขอมรับความรู้ความจริงที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง การรายงานผลการวิจัยตามข้อเท็จจริงที่ได้ค้นพบและการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างทางวิชาการ ส่วนในด้านการสนับสนุน มีข้อที่อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมการวิจัย โรงเรียนสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมความรู้ด้านการวิจัยและโรงเรียนกระตุ้นให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความต้องการสูงสุดคือ การหาแหล่งเรียนรู้ รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาความรู้ และเมื่อเปรียบเทียบสภาพและความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคาย ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แอดเดอรัลลี (Adele. 1989 : 795 - A) ได้ศึกษาเรื่องครูในฐานะนักวิจัยกับแนวทางที่แตกต่างกันในการเรียนรู้พบว่า เขตการศึกษาต้องให้โอกาสครูเข้าร่วมในการวิจัย ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบายการพัฒนาบุคลากรเน้นการใช้โปรแกรมครุณักวิจัย พร้อมทั้งจัดให้มีการสนับสนุนจากเพื่อนและยอมรับบทบาทซึ่งกันและกัน ครูประสบปัญหาที่เกิดจากเวลาไม่เพียงพอ ความไม่แน่นอน ความไม่สนใจของผู้บริหาร แต่ถ้าเพื่อนให้การสนับสนุนก็จะทำให้แก้ปัญหายางอย่างได้

เคนเนทท์ (Kenneth. 1992 : 998 - A) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูนักวิจัย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือ พบว่า มีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูทั้งหมด 6 ข้อใหญ่ๆ แต่ข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนถึงความคิดของผู้เข้าร่วม ในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนานุเคราะห์ โดยข้อสรุปที่ 3 คือการสนับสนุน และให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู ข้อสรุปที่ 4 คือ การพิจารณาความคิดเห็นโดย ผู้เข้าร่วมว่าด้วยการวิจัยในฐานะที่เป็นเครื่องมือ พัฒนวิชาชีพที่ได้ผล ข้อสรุปที่ 5 อธิบายอุปสรรคเด่น ๆ 2 อย่างต่องานวิจัยของครูคือ เวลา และทัศนคติ โดยสรุปที่ 6 คือ การส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนีย เพื่อพัฒนานุเคราะห์เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตามก็ต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบและ ร่วมมือร่วมใจกัน

สิ่งที่ได้เพิ่มเติมจากงานวิจัยนี้คือ การอธิบายขั้นตอนการพัฒนานุเคราะห์ ซึ่งเป็น รูปแบบผสมผสานทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ของชั้นเรียนทำให้ ครูไม่เพียงแต่ได้เปรียบการสอนด้วยการสอบถาม ซึ่งใช้ห้องเรียนเป็นหลักเท่านั้น

เคทเทอร์ (Ketter. 1993 : 3356-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้เพิ่มสะสมงาน ในการประเมินผลการเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา 5 โรงเรียน ในวิชาภาษาอังกฤษ สังกัด และเยี่ยมห้องเรียน โรงเรียนละ 7 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความพึงพอใจและประสพผลสำเร็จในการประเมินผลการเรียน โดยวิธีนี้นักเรียนส่วนใหญ่มีความสุขในกิจกรรมการเรียน การสอน บรรยากาศในชั้นเรียนดีขึ้นว่าแต่ก่อน จากการศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่าถ้าต้องการ ให้ประเมินผลการเรียนวิธีนี้มีประสิทธิภาพ การประเมินและการสอนควรเปลี่ยนแปลงดังนี้

1. การประเมินผลวิธีสอน ควรปรับตามความต้องการของนักเรียนตามความเหมาะสม
2. ครูและนักเรียนควรร่วมมือกันในกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผล
3. ครูต้องใช้ยุทธศาสตร์หลากหลายในการกระตุ้นและใช้ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลสำเร็จในการอ่านและการเขียน
4. การสะท้อนตนเองของนักเรียน ควรกระทำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นงานประจำของครูหนึ่ง โดยศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดแตกต่างกัน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาตอนต้นเซ็นทรัล ปาร์ค ตะวันออก ในนิวยอร์ก และโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาตอนปลาย ฟิลเวย์ มิดเดิล ในเมืองบอสตัน เมลส์ทิวเซทส์ พบว่า การประเมินผลใช้เพิ่ม

สะสมงานมีผลกระทบต่อค่าความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับกิจกรรมในชั้นเรียน ในด้านการสอน และประสบการณ์ของครูความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และวิธีการที่ครูทำความเข้าใจ ความเป็นครูของพวกเขาเอง

แดเนียลส์ (Daniels. 1999 : 2442-A) ได้ทำการศึกษาผลการสอนในการเรียนรู้เพื่อ ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง และประสบการณ์ของนักศึกษาฝึกสอน กลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกสอนจำนวน 3 คน ได้รับการสอนและการช่วยเหลือและการแนะแนวในการพัฒนาโครงการวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกสอนอีก 3 คน ได้รับเพียงคำสอนเป็นเอกสารเกี่ยวกับการ เก็บรวบรวมข้อมูล การนำกลยุทธ์ไปใช้และวิธีการประเมินผล เพื่อดำเนินการโครงการวิจัยใน ชั้นเรียนให้เสร็จสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามก่อนการทดลอง หลัง การทดลอง การสัมภาษณ์ การศึกษาเฉพาะกรณี และคำถามเพื่อสะท้อนเพื่อกำหนดความ แตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มนั้น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในการวิจัย เชิงปฏิบัติการ มีความแตกต่างกันเล็กน้อยในผลของทั้ง 2 กลุ่มทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่ม เปรียบเทียบมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกในด้านการรับรู้เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ความ เชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นผู้จัดการและเป็นผู้ขยายพฤติกรรมในชั้นเรียนและเป็นผู้ออกแบบผู้นำ เทคนิคการจัดการพฤติกรรมไปใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จ พบว่า มีอยู่ในผู้ร่วมวิจัยทุกคน การใช้กรณีศึกษาที่เป็นเอกสารซึ่งเป็นการประเมินโครงการของนักศึกษาฝึกสอนเหล่านี้ ส่งผล ให้นักศึกษาฝึกสอนทุกคนได้เพิ่มทักษะการสะท้อนปัญหาที่เผชิญอยู่ในสภาพแวดล้อมโรงเรียน และในบริบทสังคมของชั้นเรียนด้วย

คลอเซอร์ (Clouser. 2001 : 4622-A) ได้ทำการศึกษาเพื่อกำหนดผลของ การกำหนดตารางในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของภาครัฐนิวยอร์กซึ่งมีผลน้อยมากใน ความถี่ที่สูงกว่า และความหลากหลายที่มากกว่าของกิจกรรมและกลยุทธ์การเรียน วิธีการศึกษา ในการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์ และกิจกรรมการเรียนรู้อะหว่างครูกับนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสำรวจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert จำนวน 11 ข้อ ใช้สำรวจนักเรียนและครูในโรงเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ผลการศึกษาที่สำคัญ พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจทั้งนักเรียนและครูทุกคนมีความหลากหลายที่รับรู้ในกิจกรรม และ กลยุทธ์การเรียนรู้ที่ปรากฏอย่างมีนัยสำคัญพบในการใช้การอภิปรายในชั้นเรียน และงานกลุ่ม แบบให้ความร่วมมือกัน และแบบปฏิบัติงานร่วมกันนอกจากนี้การรับรู้ของครูยังสะท้อนให้

เห็นการใช้มากขึ้น และความหลากหลายของทรัพยากรนอกเหนือไปจากอาศัยแบบเรียนเพียงเล่มเดียวเพื่อใช้สารสนเทศ

มิงกุกซี (Mingucci. 2001 : 229) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลโครงการวิจัยของปฏิบัติการที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครูของอาจารย์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในระดับหลังมัธยมศึกษาจำนวน 8 คน ซึ่งรวมวิจัยในโปรแกรมการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยชุมชน การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนวิชาการเขียนภาษาวิชาการครั้งนี้ดำเนินการเป็นเวลา 2 ภาคเรียนติดต่อกัน โดยมุ่งสำรวจว่าผู้บริหารการศึกษาสามารถส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ด้านการศึกษาดำเนินการเข้าร่วมเกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ได้อย่างไร และได้ศึกษาปัญหาที่ว่าการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ ซึ่งในนิยามง่าย ๆ ว่า “การสืบเสาะที่อาจารย์ดำเนินการเพื่อให้เข้าใจและปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน” นั้นสามารถให้ประสบการณ์ในการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งผู้ร่วมวิจัยรับรู้ว่ามีคามหมายต่อการสอนของตนมากขึ้น หรือไม่

มาร์ติน (Martin. 2003 : 781-A) ได้ศึกษาประสบการณ์และทัศนะของครูในขณะที่ครูพัฒนาทักษะทางปฏิบัติกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อประยุกต์ใช้การวิจัยนี้ในชั้นเรียนประถมศึกษา กรณีศึกษานี้ทำการศึกษาโปรแกรมการพัฒนาครูในขณะที่ครูกำลังพัฒนาตนเองพร้อม ๆ กันเรียนรู้เพื่อใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า (1) การรู้และการเรียนรู้หลายอย่างต่างกันนั้น ประเมินค่าโดยนักการศึกษา ซึ่งเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีความสัมพันธ์กันตามธรรมชาติได้แก่ การรู้ทางวิชาการ และการรู้โดยปริยาย (2) มีสภาวะแวดล้อมที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการสามารถนำไปสู่ความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งซึ่งเกิดประโยชน์แก่ครูผู้สนใจในการพัฒนาความรู้ของตนในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาที่เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับตามธรรมชาติ และ (3) ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในต่าง ๆ เช่น เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของโรงเรียน และความสัมพันธ์ของครูผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อความกล้านั้นจะประนีประนอมสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิธีการที่ครูสามารถจะเรียนรู้ได้จากโปรแกรมที่ศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนวแต่ในความเป็นจริงนั้น ครูคิดว่าการศึกษาวิจัยเป็นเรื่องที่ยากยิ่งในการทำ จึงเป็นปัญหาตลอดมา